

Čtení rozvíjí soustředění, fantazii, čtení zklidňuje a navozuje pohodu, snižuje stres

Frydecko-místecká městská veřejná knihovna má už více než stoletou tradici a za tu dobu se zde vystřídala řada zaměstnanců a několikrát změnila své sídlo. O tom, jakou funkci plní v dnešní době, jací jsou současní čtenáři i které autory a knihy má ráda, jsem rozmlouval se zástupkyní ředitele Irenou Liberovou, která byla loni oceněna čestným uznáním v jedné z kategorií soutěže Knihovnik roku 2024 Moravskoslezského kraje.

► Jiří Vítězslav Sachr

Od loňských Vánoc už uplynul téměř měsíc, objevila se mezi dárky, které jste našla pod stromčkem, kniha?

Asi budete překvapen, ale ne. Pro sebe si totiž knihy ráda kupuji sama. Nicméně jsem knihou obdarovala všechny mé neteře a známé, o kterých vím, že si rádi něco pěkného přečtou. Osobně mám ráda knížky, které mě zaujmou nejen svým příběhem, ale také výtvarným zpracováním. Upřednostňuji autorské knihy z produkce malých rodinných vydavatelství, které chci mít doma. Všechno ostatní si půjčuji u nás v knihovně.

Co právě čtete nebo jste naposledy četla?

Současná knižní nabídka je nepřeberně bohatá. Na svém nočním stolku u postele mám zpravidla několik rozečtených

knížek. O tom, po které z nich večer sáhnu, rozhoduje několik aspektů. Moje momentální rozpoložení a nálada, ale třeba také to, jak jsem unavená. Teď byste tam našel knížku rozhovorů s významnými lékaři Mistři medicíny, kterou vydala Česká televize, do ucha poslouchám úžasný příběh z pera Charlese Martina Když zpívají cvrčci o setkání nemluvného samotáře – bývalého chirurga s nemocnou sedmiletou holčičkou, která si v malém stánku s citronovou limonádou vydělává na vlastní operaci srdce.

Říkáte, že tento příběh posloucháte do ucha. Dáváte přednost audioknihám?

Stále mám nejraději knížku, kterou si sama pro sebe čtu a držím v rukách. Netvrdím ale, že je to kvůli její vůni či jiným vjemům, které fyzickým kontaktem s ní získáváte. Nebráním se čtečce

Zástupkyně ředitele městské knihovny ve Frýdku-Místku Mgr. Irena Liberová.

ani audioknihám, které získávají na čím dál větší oblibě, ale právě u nich se mi stává, že při jejich poslechu usnu a pak dohledávám, ve které její části jsem se ztratila. Některé pasáže mám pak opakovaným poslechem vryté opravdu až pod kůži. (smích)

Máte své oblíbené autory? Jsou knihy, ke kterým se po čase opět vracíte?

Na dovolené nebo když si chci oddechnout neopovrhnou dobrou detektivkou či thrillerem, ale v mém případě jde o okrajovou záležitost. Opravdu ráda mám příběhy z moderních dějin naší republiky – příběhy 20. století, které píše má oblíbená autorka Jana Poncarová a Scarlett Wilková. Zajímá mě zejména doba po druhé světové válce a 50. léta, o kterých jsme se ve škole nic nedozvěděli. Za minulého režimu to bylo tabu. Na osudech knižních postav žijících v těchto letech sleduji také historické souvislosti událostí, kterými byli tito lidé zasaženi. Výborné jsou také knihy autorek Aleny Mornštajnové, Kateřiny

Tučkové nebo Karin Lednické, ale čtu i společenské a psychologické romány. V tomto žánru mám ráda Viktorii Hanišovou, jejíž knihy nejsou nikdy laskavé – vždy řeší nějaký vážný psychologický problém.

Jaká byla vaše cesta k práci knihovnice a v čem vás tato profese naplňuje?

Má středoškolská studia mě předurčovala k práci ve zcela jiném prostředí. Absolvovala jsem místeckou průmyslovku, obor hutnictví – tváření kovů. Školou jsem bez jakýchkoli problémů proplula a přihlásila se na Vysokou školu báňskou v Ostravě. Teprve tam to na mě dopadlo! Uvědomila jsem si, že budoucnost v těžkém průmyslu mě nijak neláká – byla jsem nešťastná. Po čtyřech měsících jsem se rozhodla ze školy odejít a oznámila to rodičům. Otec mi řekl: „V pořádku, nechceš studovat, nemusíš! Najdi si práci...“ Na úřadě mi nabídli místo vazačky pod jeřábem. (úsměv) Mému studijnímu zaměření to bylo sice nejbližší, ale

hlučná špinavá hala zosobňovala právě tu životní perspektivu, které jsem se jen o několik dnů dříve zřekla. Podařilo se mi získat místo v Domě dětí a mládeže, kde se mi líbilo, ale když jsem těsně před listopadovou revolucí dostala nabídku vrátit se na průmyslovku jako knihovnice v tehdejší středisku vědecko-technických informací, kývla jsem na ni a působila zde až do roku 1997, kdy jsem odešla na mateřskou dovolenou. Středisko se přetransformovalo ve školní knihovnu, já si dodělala vysokou školu obor knihovnictví a tím se završila moje profesní proměna z pracovnice v hutnictví na knihovnici. Nicméně určité technické znalosti ve své současné pracovní pozici využívám.

Předpokládám, že jste se na své místo vrátila...

Ještě na mateřské mě oslovila tehdejší ředitelka městské knihovny paní Hrušková, která hledala někoho do dětského oddělení na Jiráskově ulici ve Frýdku. Dceři ještě nebyly ani dva roky a já ji upozornila, že bych mohla pracovat jen na poloviční úvazek. Nevadilo jí to a já tam s malými čtenáři prožila krásných deset let.

Jsou dětská čtenáři odlišní od dospělých?

Obklopena dětmi jsem se cítila šťastná, měla jsem pocit, že si chodím do práce s nimi hrát. Připravovala jsem pro ně různé besedy, soutěže, literární pořady. Práce dětského knihovníka není ale jednoduchá. Je potřeba nejen sledovat knižní produkci, ale také být kreativní, ovládat alespoň základní pedagogické minimum a neustále se vzdělávat. Všechny moje kolegyně z dětských oddělení

mimo jiné prošly kurzy kritického myšlení, které se snaží dětem v průběhu besed předávat. Divil byste se, jak děti na některé otázky a problémy reagují. Jsou bezprostřední, zvědavé, nezátížené různými stereotypy a omezeními. I když už je to dnes malinko jiné, mají zájem a knihovnu stále hojně navštěvují i v dnešním digitálním

změnila, děti dnes u četby zůstávají, ale čtou jinak, a hlavně čtou jiná média. Stále však platí, že čtení začíná v rodině, kde děti získávají první podněty a radost z knih a příběhů, knihovna je pak nedílnou součástí tohoto procesu. Tomu se v mnohém přizpůsobuje i naše nabídka a bude tomu tak i do budoucna.

Upřednostňuji autorské knihy z produkce malých rodinných vydavatelství, které chci mít doma. Všechno ostatní si půjčuji u nás v knihovně.

Dnes už se s vámi děti za knihovnickým pultem nesečtou. Je to tak?

Jak už jsem řekla, v dětském oddělení jsem strávila deset let. Roky strávené s nimi mě nesčetně naplňovaly, byly úžasné a krásné, ale také nesmírně náročné a já cítila potřebu změny. Přiznám se, že jsem se tehdy nad nabídkou pozice vedoucí pobočky Místek a později zástupce ředitele knihovny dlouho nerozmýšlela. Přišla jsem sice o bezprostřední každodenní kontakt s nejmenšími i dospělými čtenáři – ti mi chyběli a chybí, ale vynahrazují si to záskoky za kolegyně a pravidelnou službou v pobočce ve Skalici. Tak s nimi zůstávám nadále ve styku, i když už ne v takové míře jako tehdy.

V polovině loňského roku jste získala ocenění

v Knihovnické K2 vyhlašované Moravskoslezským krajem. Co pro vás tato cena znamená a jak velká byla konkurence, mezi kterou jste uspěla?

Obdržela jsem čestné uznání za vysoké pracovní nasazení, sjednocování kolektivu a zviditelňování služeb knihovny. Kritérií, která se hodnotila, bylo mnoho. Naše knihovna je zapojena do spousty projektů – na některých participujeme, jiné jsme iniciovali a vymysleli. Účastníci se do soutěžního klání dostávali na základě nominací, kdy každá knihovna v kraji mohla vyslat jednoho svého zástupce. Z ocenění jsem měla velkou radost a udílení cen bylo pro mě o to příjemnější, že se tentokrát konalo u nás doma ve Frýdku-Místku v kapli sv. Barbory na frýdeckém zámku. Navíc to nebyl náš první úspěch na soutěžním poli. Před dvěma roky jsme v Zrcadlové kapli pražského Klementina slavili získání titulu v rámci celostátní soutěže Městská knihovna roku 2022.

Před dvěma lety oslavila knihovna stoleté výročí. Jak se tato instituce změnila během vaší působnosti?

Knihovna šířila vždy osvětu a neméně na tom nic její prvorepubliková nebo současná podoba. Stále slouží jako místo, kde jsou soustředěny knižní tituly, které si zájemce může přečíst nebo vypůjčit domů. Ale její funkce se mění. Přizpůsobuje se požadavkům dnešní generace. Naše knihovna získala nově zrekonstruované prostory, na její půdě se konají různé kulturní akce, přednášky, výstavy, workshopy. Je místem, kde se setkávají a prolínají lidé

S kolegyní z frýdeckého oddělení pro děti Petrou Plachou během služby ve skalické pobočce.

Čestné ocenění v knihovnické soutěži K2 udělalo Ireně Liberové radost. Gratulovat jí přišel i primátor města Petr Korč.

odlišných zájmů a názorů z různých komunit. Stala se kulturním centrem, ale i místem celoživotního vzdělávání.

Kromě práce s mladými čtenáři připravujete i doprovodné akce pro dospělé. Kdo se zabývá jejich výběrem a realizací? Máte pro ně vytvořený speciální tým? Podle jakého klíče vybíráte účinkující a přednášející?

Žádné speciální oddělení, jehož pracovníci by se zabývali přípravou těchto akcí, nemáme. Máme určitou strategii, kam chceme směřovat a jaké akce chceme připravovat. Myslím si, že jsme dobrý tým a práce na přípravě a realizaci nás baví, což jsme si ověřili například organizací festivalu LiMiTY. Někdy využíváme přímých nabídek a vystupujícím poskytneme půdu a zázemí knihovny. To je třeba případ skvělých pořadů z cyklu Zákoutí světa neslyšících připravovaných ve spolupráci s doktorkou Lenkou Hricovou, ale v mnohém jde o aktivity našich pracovníků. Pravidelně se scházejí, vymýšlejí, plánují a umí to pak

dotáhnout až k samotné realizaci. Například s pořadem dramatického čtení Čapek na scénu mají úspěch nejen u středoškoláků, ale vystupovali s ním opakovaně i v domovech seniorů. A jsou také akce, které probíhají již mnoho let, jako třeba literární soutěž Můj svět, kterou pořádáme již od roku 1993. Je určena nejen mladým začínajícím autorům, ale všem, kdo mají potřebu psát, aniž by bylo psaní jejich povoláním.

Na co všechno se můžeme letos těšit? Vypíchl byste některou z připravovaných akcí nad ostatní?

Budeme pokračovat v zavedených komponovaných pořadech z cyklu Křídla, přednáškách o umění a v představeních pro děti. Velmi oblíbená je akce ve Faunaparku a rádi bychom i letos pokračovali s festivalem hudby, literatury a umění LiMiTY, jehož první ročník proběhl vloni na konci listopadu. Svě tradiční místo si už získala Sousedská slavnost, která má komunitní charakter, a určitě se opět zapojíme do celostátní akce Noc literatury.

Foto | 4x Jiří Vítězslav Sachr

Kterého autora nebo knihu byste mi doporučila?

Těch by byla celá řada a velmi záleží na vašem vkusu. Jeden tip bych měla, ale problém je v tom, že jsem si tu knihu pořídila před léty, měla velmi silný příběh a líbila se mi. Po přečtení jsem ji věnovala do naší knihovny, aniž bych si zapamatovala jejího autora a název! Je tady a čekám, až někde vypluje na povrch. (smích)

Mám-li být ale konkrétní, v poslední době ve mně velký dojem zanechaly Podbrdské ženy Jany Poncarové. Před Vánocemi jsem četla knihu pro děti od nizozemské autorky Annet Schaap Lampička, kterou jsem nemohla odložit z rukou, jak mě zaujala. A nesmím zapomenout na Malého prince od Saint Exupéryho – ten u mě dlouhodobě drží prim ve všech svých zpracováních. ■

INZERCE FMP-2150/01

Truhlářské a řezbářské kurzy

pod vedením
Jana Hrušky & Jiřího Javorky

Vyberte si svůj turnus...

18.-19. LEDNA TRUHLÁŘSKÝ KURZ	1.-2. ÚNORA ŘEZBÁŘSKÝ KURZ	15.-16. BŘEZNA TRUHLÁŘSKÝ KURZ II
12.-13. DUBNA VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ	10.-11. KVĚTNA ŘEZBÁŘSKÝ KURZ II	

8:00 - 13:30

DILNY SŠ REMESEL
FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ

2000 Kč / DOSPĚLÝ / KURZ +
1 DÍTĚ DO 15 LET ZDARMA
750 Kč KAŽDÉ DALŠÍ DÍTĚ / KURZ

ZÁJEMCI: PROSÍM, HLASTE SE
NA EMAIL HRUSKAJA@SSREMESEL.CZ

KAPACITA MÍST JE OMEZENÁ.

VÍCE NA WWW.SSREMESEL.CZ

INZERCE FMP-2147/02

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL FRÝDEK-MÍSTEK

„DÁVÁME SVĚTU ŘEMESLNÍKY“

MATURITNÍ OBORY

Elektrotechnika, Stavebnictví,
Nábytkářská a dřevařská výroba

UČEBNÍ OBORY

Elektrikář, Instalatér, Truhlář, Tesař, Zedník,
Mechanik plynových zařízení

SPECIÁLNÍ UČEBNÍ OBORY

Strojírenské práce, Zednické práce,
Stravovací a ubytovací služby

DVOULETÉ NÁSTAVBOVÉ STUDIUM S MATURITOU

Nábytkářská a dřevařská výroba, Provozní elektrotechnika

JEDNOLETÉ STUDIUM S VÝUČNÍM LISTEM

Instalatér, Mechanik plynových zařízení, Truhlář, Tesař,
Elektrikář, Zedník

MOTIVAČNÍ A PROSPĚCHOVÁ STIPENDIA až 51 000 Kč

**Den otevřených dveří:
Kdykoliv po telefonické domluvě.**

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL, FRÝDEK-MÍSTEK, p. o.
Mgr. Vladimír Švidrnoch, DiS.
tel.: 728 979 399 | e-mail: svidrnoch@ssremesel.cz
www.ssremesel.cz